

# bez TABU

G Ł O S   S Z C Z Ę Ś L I W E J   T R Z Y N A S T K I

NUMER

# 8

SPECJALNY

**KWIECIEŃ**  
2011

Cena:  
egzemplarz promocyjny

W T Y M  
N U M E R Z E :

Zapraszamy do nas! 2

Historia naszej szkoły 4

W szkole i poza nią... 6

Trzynastkowe talenty 7

Nasze refleksje 8

Grupa Teatralna PUNKT  
czeka! 9

Miłość i śmierć - recenzja 10



© Grzegorz Kurasz

**Poznaj nas!**  
**Zaprzyjaźnij się z nami!**  
**Zostań jednym z nas!**

# Zapraszamy do nas!



pani Dyrektor Jolanta Sieradz-Starodąb

## WOLNY GŁOS

# bez Tabu

**SZCZĘŚLIWEJ** TRZYNASTKI  
nieregularnik szkolno-kulturalny

redaguje zespół: Małgorzata Bańkowska (skład komputerowy), Bogdan Czyżkowski, Zaneta Lapińska, Beata Gorczyńska, Krzysztof Jabłoński (film, fotografia), Karolina Ponenta, Weronika Zatorska, Paulina Narojczyk, Julia Pągowska, Damian Wyszomirski (literatura).

opieka merytoryczna: Ryszard Klimko

## Witaj!

*Jeśli szukasz szkoły z pomysłem... Szkoły przyjaznej... Miejsca, gdzie wykorzystane zostaną Twoje talenty i Twój intelektualny potencjał – to świetnie trafiłeś.*

*My stworzymy Ci najlepsze warunki rozwoju, my zapewnimy Ci udany start w dorosłość, to u nas poczujesz się jedyny w swoim rodzaju.*

*Nasza szkoła to nie tylko stuprocentowa – od lat – zdawalność matur. Mamy świadomość, że każdy uczeń jest podmiotem, jest indywidualnością. Jest wyzwaniem, którego my się nie boimy, stwarzając warunki edukacyjno-wychowawcze stosowne dla potrzeb każdego z Was. Nasza szkoła to bezpieczeństwo, to miejsce wolne od agresji, narkotyków i alkoholu.*

*Nasza szkoła to 83 lata tradycji, która nie pachnie naftaliną, lecz jest solidnym fundamentem, dzięki któremu możemy ufnie i odważnie spoglądać w przyszłość. Dewiza Liceum brzmi bowiem: Sapere aude! – odważ się być mądrym. Pamiętaj więc, że przekraczając mury Liceum, wkraczasz w decydujący o całym Twoim przyszłym życiu okres. Wiedz również, że bycie uczniem XIII LO to duma, ale też odpowiedzialność i obowiązki.*

*Będzie nam miło, jeśli wybierzesz naszą szkołę.*

*Poznaj nas!*

*Zaprzyjaźnij się z nami!*

*Zostań jednym z nas!*

**Jolanta Sieradz-Starodąb**  
Dyrektor XIII LO

# Spotkania z kulturą, spotkania z polityką

wybór zdjęć: Krzysztof **Jabłoński** (2a)

W ramach cyklu „Spotkania z literaturą, spotkania z kulturą” i „Spotkania z polityką” Liceum odwiedzili m.in.:

**Bronisław Komorowski** – Prezydent RP, były Marszałek Sejmu RP,

**Jolanta Kwaśniewska** – była Pierwsza Dama,

**Julia Pitera** – sekretarz stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, posłanka,

**Paweł Kowal** – polityk, poseł, były wiceminister spraw zagranicznych

**Andrzej Markowski** – wybitny językoznawca, przewodniczący Rady Języka Polskiego,

**Wojciech Siemion** – wybitny aktor i reżyser,

**Henryk Wujec** – działacz opozycji demokratycznej w PRL-u, członek KOR-u, poseł, uczestnik obrad Okrągłego Stołu,

**Krystyna Sienkiewicz** – wybitna aktorka,

**Kuba Sienkiewicz** – muzyk, poeta, lider grupy „Elektryczne Gitary”,

**Andrzej Pilipiuk** – pisarz, twórca s-f i fantasy,

**Janusz Zakrzeński** – aktor i reżyser,

**Wojciech Roszkowski** – historyk i polityk,

**Jan Żaryn** - wybitny historyk, były pracownik IPN,

**Tomasz Wroczyński** – historyk literatury, wykładowca Wydziału Polonistyki UW



*Prezydent RP Bronisław Komorowski*



*Wojciech Siemion*



*prof. dr hab. Andrzej Markowski*



*poseł Paweł Kowal*

# Historia magistra vitae...

Anna Krupińska (1C)

**Sapere aude! – odważ się być mądrym, te słowa często można usłyszeć w XIII LO.**

W roku 1928 powstała Szkoła Ogólnokształcąca Męska Magistratu m.st. Warszawy. Nazwa szkoły zmieniała się kilka razy, jak i miejsce, w którym się znajdowała. Ostatecznie mieściła się na ul. Odrowąża 68. Pierwszym dyrektorem był Pan Stefan Kreczmar. Nowa szkoła na Bródnie miała dobrze wyposażone pracownie: biologiczną, geograficzną i fizyczną. Znajdowała się tam również czytelnia i biblioteka, sala gimnastyczna ze sceną przekształcaną czasem w lubianą przez uczniów salę kinową. Szkoła miała również dobrze wyposażone boisko z bieżnią, urządzeniami sportowymi, pagórek do zjeżdżania na sankach zimą a nawet jezioro i kajaki. Budziła bardzo duże zainteresowanie, z czasem uczniami byli nie tylko uczniowie Bródna, ale i lewobrzeżnej Warszawy i okolic. W szkole były klasy o profilu humanistycznym, przyrodniczym i matematycznym – fizycznym. Uczono francuskiego i niemieckiego języka oraz łaciny. Szeroki był wachlarz kół zainteresowań: przyrodnicze, matematyczne, historyczne, literackie, a nawet fotograficzne. W placówce czynnie działał lekarz dentysta, internista, higienistka oraz psycholog. Szkoła wspierała uczniów, którzy mieli trudne warunki materialne, wprowadzono drugie śniadanie, kolonie nad morzem i w górach. W szkole działały trzy orkiestry.

Dnia 30 maja 1937 roku szkole nadano imię Leopolda Lisa-Kuli. Uroczystości były bardzo huczne, przybył sam marszałek Rydz-Śmigły.

Niestety nadeszła wojna, uniemożliwiła dalszą naukę. Wielu uczniów trafiło do obozów jenieckich lub zginęło. Było bardzo ciężko, potrzebna była pomoc w domu, niedawni maturzyści poszli do pracy. Nie zapomnieli jednak o szkole. Okupant zabronił uczenia wielu przedmiotów historii Polski, literatury, łaciny, geografii. Potrzebowali nieświadomych, łatwych w manipulacji ludzi, którzy ukończyli jedynie szkołę zawodową. Popołudniami, w prywatnych mieszkaniach, odbywała się tajna nauka. Ze względów bezpieczeństwa nazwiska i adresy uczniów były specjalnie szyfrowane przez nauczycieli. Dаты spotkań i miejsca, w których będą się odbywać były ściśle tajne. Źródłem wiedzy były wykłady profesorów. Uczyli się, mimo, że groziła im za to śmierć. Ani nauczyciele, ani uczniowie nie myśleli o przerwaniu tej niebezpiecznej walki. W tych bardzo trudnych warunkach gimnazjaliści i licealiści uczyli się bardzo dobrze a zdane w tym czasie matury uznane były po wojnie. Pozwoliło im to na pójście na wyższą uczelnię i dalszą naukę. Wielu uczniów naszej szkoły brała czynny udział w akcjach bojowych, kolportażu prasy podziemnej oraz małym sabotażu. Udało się nawet uratować sztandar szkoły, prawdopodobnie przez całą okupację przechowywany w prywatnych mieszkaniach.

Po wojnie powrót do normalnej działalności szkoły nie był łatwy. Wznowiła ona działalność w listopadzie 1944 roku. Lekcje odbywały się w budynku Straży Pożarnej. Nawet przesywające zimno, brak podręczników i zeszytów nie zmniejszyło głodnych wiedzy młodych ludzi.

Dopiero bombardowania przerwały naukę. Lekcje znowu zaczęły odbywać się w

prywatnych mieszkaniach. Dawny budynek był całkowicie zdewastowany. Ciężka praca uczniów, ich rodziców i nauczycieli sprawiła, że budynek odnowiono i zajęcia rozpoczęto wiosną 1945 roku. Licealiści brali czynny udział w odgruzowywaniu Warszawy. W szkole zaczęło działać kółko teatralne, organizowane były kolonie. Uczniowie chętnie uczyli się języka angielskiego, francuskiego oraz niemieckiego, w szkole były dwa profile: humanistyczny oraz matematyczno fizyczny.

W roku szkolnym 1949 – 1950 szkole nadano imię Ludwika Waryńskiego. W roku 1965 szkoła przeniosła się na ul. Oszmiańską 23/25, gdzie znajduje się do dziś. Na zjeździe absolwentów w 1989 roku przywrócono naszej szkole imię naszego patrona. Odsłonięto wtedy również tablicę pamiątkową upamiętniającą losy uczniów i nauczycieli XIII Liceum.

Niegdys mówiono o naszej szkole „Dzielnicowy ośrodek kultury”. Czy nadal można tak powiedzieć? Czy można porównać naszą teraźniejszą szkołę do tej z przed wielu lat? Myślę, że tak. Uczniowie naszego liceum są kwiatem młodzieży. Utalentowani teatralnie i wokalnie. Poeci, matematycy, sportowcy, muzycy i biolodzy. Wspierają nas w doskonaleniu się wspaniali profesorowie. Dla nich nauczanie młodzieży to pasja. Jesteśmy spadkobiercami wielkiego daru. Jaka będzie nasza szkoła zależy tylko i wyłącznie od nas. Musimy pamiętać, jak wiele trudu poświęcili profesorowie i uczniowie. Jak wiele odwagi kosztowała ich walka o wiedzę. Myślę, że warto przemyśleć słowa dyrektora dr. Stanisława Tynelskiego: „Nie można marnować naszej tradycji i naszej kultury pedagogicznej. Badajmy naszą przeszłość i wcielajmy ją w obecność”.

## NASI ABSOLWENCI TO:

**Jan Olszewski** – polityk, były premier (1991-1992), obrońca w procesach politycznych w okresie PRL

**Iwona Schymalla** – prezenterka telewizyjna, prowadziła relacje z wizyt papieskich i magazyn „Kawa czy herbata” (do 2009), laureatka Wiktora (1998), była dyrektor 1 programu TVP (2009)

**Wojciech Kozak** – były prezydent m.st. Warszawy (2002), działacz polityczny, samorządowy i sportowy

**Marek Małecki** – mecenas, znany prawnik, pełnomocnik w sprawach m.in. Lwa Rywina, Czesława Małkowskiego, abp. Stanisława Wielgusa, Małgorzaty Niezabitowskiej i Wojciecha Jaruzelskiego

**Krzysztof Skórzyński** – dziennikarz i reporter polityczny, TVN i TVN24

**Bogdan Baer** – aktor teatralny, filmowy i telewizyjny, reżyser

**Zbigniew Smarzewski** – dziennikarz sportowy, popularny sprawozdawca telewizyjny

**Jacek Borkowski** – aktor teatralny, filmowy i telewizyjny: „Dom”, „Klan”

**Mariusz Czubaj** – literaturoznawca, antropolog, dziennikarz, autor powieści kryminalnych, wykładowca uniwersytecki

**Maciej Głogowski** – dziennikarz ekonomiczny, TOK FM

**Marek Pyza** – dziennikarz radiowy i telewizyjny, TVP1

**Tomasz Pałasz** – tancerz, aktor musicalowy, półfinalista drugiej edycji „Mam talent!”

**Karolina Borkowska** – aktorka telewizyjna: „Na dobre i na złe”, „Pierwsza miłość”

**Marcin Bartnikowski** – aktor, wykładowca Akademii Teatralnej w Białymstoku



# Nasz Patron



nekrolog naszego patrona, plk. Leopolda-Lisa Kuli

oprac. Weronika **Zatorska** (2a)

**Leopold Lis-Kula (11 listopada 1896, Kosina pod Łańcutem – 7 marca 1919, Torczyn) – jeden z najbardziej utalentowanych polskich oficerów doby międzywojennej, pułkownik.**

W listopadzie 1911 roku przyjechał do Rzeszowa. Aleksander Kamiński, za okupacji hitlerowskiej żołnierz harcerskich Szarych Szeregów i biograf Andrzeja Małkowskiego, tak opisuje spotkanie rzeszowskich gimnazjalistów z "ojcem harcerstwa", Andrzeja Małkowskiego, w Galicji: "Wszyscy byli wsluchani w gawędę pana Andrzeja, a najbardziej Józek Kret i Leopold Kula. – Druhu Andrzeju, my czytamy "Skauta" i siedmiu z nas już założyło patrol "Lisów" – poinformował Poldek. – Jak się nazywasz? – zapytał Małkowski. – Kula, ale chłopaki wołają na mnie Lis. Mówią, że jestem bystry i chytry jak lis! – uzupełnił Poldek z lekką przechwałką".

Wiosną 1912 roku ożywiły się w Galicji nadzieje niepodległościowe. Mając 16 lat zorganizował z kilkoma kolegami tajną organizację wojskową. Po jej rozpadzie wstąpił do skautingu. Niespełna 16-letni gimnazjalista wraz z zastępem "Lisów" szybko, w konspiracji, poznaje tajniki walki podziemnej, ćwiczy szermierkę i musztrę. Stefan Przyboś, kolega z gimnazjum w Rzeszowie, wspomina: "najbardziej wyróżniał się Leopold Kula, uczeń klasy piątej gimnazjum, który świetnie poruszał się w terenie, umiając w porę dowodzonym oddziałem oskrzydlić nieprzyjaciela".

Strzały w Sarajewie uruchomiły w Europie machinę wojenną na niebywałą skalę. Wojna światowa dla wielu młodych Polaków była upragnionym czasem do walki o niepodległość.

Młody Leopold wstąpił do I Kompanii Kadrowej. 6 sierpnia 1914 roku I Kompania Kadrowa Związku Strzeleckiego przeszła w Michałowicach granicę zaborów austriackiego i rosyjskiego. 9 października 1914 roku nasz patron zostaje podporucznikiem.

W I Brygadzie Legionów rośnie sława odważnego i przewidującego dowódcy, dbającego o swoich podkomendnych. W zgiełku bitewnym, gdzieś pod Sandomierzem, Leopold przypomina sobie o maturze. Między bitwami zdołał się nauczyć francuskiego i studiował dzieła Kanta, Nietzschego i Spinozy. W okopach uczył analfabetów i – co szczególnie zdumiewające – prowadził klub sportowy.

W roku 1917, po oficjalnym rozwiązaniu Legionów, znalazł się na froncie włoskim. Powróciwszy do Polski w roku 1918, zajął się tworzeniem polskich sił zbrojnych za frontem wschodnim. W wieku 22 lat został pierwszym Komentantem Placu POW w Kijowie.

Nocą z 6 na 7 marca 1919 roku przeprowadził na czele polskich żołnierzy atak na Torczyn. Po zdobyciu miasta, 7 marca 1919 roku został ciężko ranny i po kilku godzinach zmarł z upływu krwi.

Był jednym z najbardziej utalentowanych polskich oficerów. Pośmiertnie mianowany pułkownikiem i odznaczony krzyżem Orderu Virtuti Militari. Pułkownik Leopold Lis-Kula został pochowany na cmentarzu na Pobitnem. W czasie uroczystości pogrzebowych złożono wieńiec z napisem "Memu dzielnemu chłopcu – Józef Piłsudski".



# W szkole i poza nią...

## KOŁA ZAINTERESOWAŃ

Uczniowie XIII LO im. Leopolda Lisa-Kuli mogą uczestniczyć w wielu **kołach zainteresowań**. Większość prowadzą członkowie szkolnego Grona Pedagogicznego, ale celem poszerzenia możliwości edukacyjnych uczniów prowadzą je również osoby z zewnątrz. Zainteresowani mają możliwość uczestnictwa w dodatkowych zajęciach z:

- języka polskiego 
- języka angielskiego 
- języka francuskiego 
- historii
- łaciny
- filozofii
- matematyki
- fizyki
- chemii
- biologii
- geografii
- informatyki

Ponadto **Szkolny Klub Sportowy** prowadzi zajęcia z siatkówki i koszykówki, a uczniowie korzystają z pobliskiego **Orlika**, **basenu** i studia **fitnessu**.

### Gazetka szkolna

Gazetką szkolną XIII LO jest *Bez Tabu* (1 miejsce w Dzielnicowym Konkursie Gazetek Szkolnych) redagowane w **Kole Dziennikarskim** przez grupę uczniów, pod okiem pana profesora Ryszarda Klimko i pani profesor Marty Chodorskiej.

### Wolontariat

Wolontariuszem może zostać każdy uczeń, który chce dobrowolnie i bezpłatnie nieść pomoc wszędzie tam, gdzie jest ona potrzebna. Nasze koło wolontariatu liczy ok. 60 osób! Wolontariusze biorą udział w Igrzyskach dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej, akcji „Pola Nadziei”, zbierają fundusze dla schronisk, odwiedzają młodszych kolegów w Domach Dziecka i podopiecznych DPS św. Brata Alberta, biorą udział w WOŚP. Pracują też w świetlicy środowiskowej „Pod Aniołem”, gdzie pomagają młodszym uczniom w odrobieniu lekcji.

### Koło Humanistyczne

Koło miłośników kultury prowadzi przez panią profesor Elżbietę

Brandeburską i panią profesor Katarzynę Majcherek skupia miłośników literatury, filmu, fotografii i sztuk plastycznych. To forum dla wymiany myśli, arena dyskusji, oaza otwartych głów, ludzi twórczych i ciekawych.

## STAŁE IMPREZY

W kalendarz szkolny Liceum na trwałe wpięły się wydarzenia ważne nie tylko dla placówki, ale również dla społeczności lokalnej. Należą do nich:



### Międzyszkolne Dni Kultury

MDK to najbardziej oczekiwane wydarzenie każdego roku szkolnego w XIII LO. Cieszy się dużym zainteresowaniem innych szkół – również gimnazjalnych. Jest to cykl imprez, które odbywają się w ciągu jednego tygodnia roku szkolnego, wybranego przez Radę Pedagogiczną. Uczniowie oraz odwiedzający spoza szkoły podczas Dni uczestniczą w konkursach artystycznych i przedmiotowych, spotkaniach, dyskusjach, pokazach, przedstawieniach i wystawach, które są przygotowywane przez nauczycieli w ścisłej współpracy z uczniami.



W większości spotkań uczestniczą znani goście. Impreza ta powstaje w wyniku wspólnej pracy polonistki Doroty Gołaszewskiej, całego Grona Pedagogicznego i uczniów. Podczas ostatniej **Warszawskiej Giełdy Programów Edukacji Kulturalnej** wyróżniono nas i znaleźliśmy się w **dwudziestce** najciekawszych projektów wyłonionych ze 113 zgłoszeń! Oprócz nas wyróżniono tylko dwie inne placówki ponadgimnazjalne.

### Dzień Języków obcych

W październiku nauczyciele lingwiści wraz z młodzieżą przygotowują różne językowe atrakcje – inscenizacje, quizy, scenki, skecze, przedstawienia, prezentacje kulinariów.

### Ślubowanie pierwszaków

Szkoła posiada własny sztandar, logo, dewizę i hymn. Ślubowanie odbywa się podczas Święta Patrona (10 XI). Nowi uczniowie stają się pełnoprawnymi członkami społeczności szkolnej, uroczystie wypowiadając rotę ślubowania.

### Studniówka

Na jej otwarcie klasy maturalne z udziałem gromady pedagogicznej tańczą - co zawsze poprzedzone jest wieloma próbami - poloneza. Tradycyjnie studniówka organizowana przez wiele lat była w szkole, uczniowie sami wykonywali dekoracje do imprezy i przygotowywali program artystyczny. W ostatnich latach bal odbywał się w hotelu Sheraton.

# Trzynastkowe talenty

wybór: Krzysztof Jabłoński (2a)

**Pierwszy semestr roku 2010/11 okazał się dla uczniów naszej szkoły pełen sukcesów.**

W **Ogólnopolskim Konkursie Historycznym** „Z ziemi włoskiej do Polski. Poznajemy wspólnie Mazurka Dąbrowskiego” w kategorii praca multimedialna laureatkami zostały uczennice naszej klasy medialno-literackiej 2A: Karolina **Leończuk** i Paulina **Mirkowicz**. Laureatki zostały uhonorowane nagrodą specjalną, czyli **wyjazdem do Włoch**.

W Konkursie Historycznym „Katyń – Prawda i Pamięć” I miejsce w konkursie zajął **Artur Lewicki** uczeń klasy 1C. Laureat został uhonorowany nagrodą specjalną, **wyjazdem do Katynia**.

W L LO im. Ruy Barbosy 5 marca 2011 roku odbył się finał Praskiego Konkursu Matematycznego. Uczeń klasy 3B **Mikołaj Waśniewski** uzyskał wyróżnienie.

Uczeń klasy 3B Michał **Toczyski** zakwalifikował się do etapu okręgowego **VI Edycji Olimpiady Przedsiębiorczości**. W eliminacjach brało udział 21,5 tysiąca uczestników z 1116 szkół.

W Dzielnicowym Konkursie Historycznym „Śladami Wielkich Polaków” w kategorii literackiej Mateusz **Kryczka** z klasy 2C zajął **I miejsce**, w kategorii prezentacji multimedialnej Błażej **Sudomirski** z klasy 2G zajął **II miejsce**, a Maria **Marciszewska** z klasy 2G w tej samej kategorii otrzymała **wyróżnienie**.



Uczennica klasy 2F Katarzyna **Ulatowska** zdobyła nagrodę główną w konkursie literackim dla uczniów warszawskich szkół ponadgimnazjalnych „**Down obok mnie**” organizowanym przez **Stowarzyszenie Rodzin i Opiekunów Osób z Zespołem Downa - Bardziej Kochani**.

**6 grudnia 2010** roku odbyła się uroczystość wręczenia dyplomów **Stypendystom Prezesa Rady Ministrów** i Ministra Edukacji. W gronie najlepszych uczniów Mazowska **znalazł się** Mateusz Kryczka – **uczeń klasy 2C** naszego Liceum.

W Konkursie Poezji Religijnej „**Ustysz Panie moje słowa**” XIII L.O. było reprezentowane przez **Katarzynę Ulatowską**, która została zakwalifikowana do grona **15 laureatów** etapu wojewódzkiego.

Uczennica klasy 2A Marta **Karowska** została wyróżniona w Warszawskim Konkursie na tłumaczenie poezji **Krzysztofa Kamila Baczyńskiego**.

Uczeń klasy 3A Cezary **Klimkowski** otrzymał wyróżnienie w **VII edycji Warszawskiego Konkursu Recytatorskiego Poezji Zbigniewa Herberta** pod honorowym patronatem Pani Katarzyny **Herbert** i Pani Haliny **Herbert - Żebrowskiej**.

W konkursie „**Moja wiedza o II wojnie światowej**” pod patronatem Prezydent m. st. Warszawy **Hanny Gronkiewicz – Waltz** uczeń **Marcin Cwalina** z klasy 3A został finalistą.

# Każdy przychodząc do liceum...

...ma duże wymagania. Tak też było z nami. Szliśmy do nowej szkoły z nadzieją, iż się w niej odnajdziemy. Czy osiągnęliśmy cel? Na razie pozostawimy to pytanie bez odpowiedzi :)



Damian Wyszomirski (2a)  
Karolina Ponenta (2a)

Trzy lata spędzone w gimnazjum, były najgorszym okresem w naszym życiu. Wybierając liceum, mieliśmy nadzieję na to, by znaleźć swoje miejsce, spotkać ciekawych ludzi i móc rozwijać swoje umiejętności i pasje. Dlaczego wybraliśmy trzynastkę? Ważnym czynnikiem był dojazd. Wstawanie o 5 rano, nie jest czynnością czczoną przez takich śpiochów jak my. Słyszeliśmy też dużo przychylnych opinii na temat samej placówki jak i uczniów, czy nauczycieli.

W związku z tym, nasze wymagania, co do Lisa-Kuli rosły!

Już pierwszego września zauważyliśmy, że w szkole panuje bardzo przyjacielska atmosfera. Nie ma gorszych i lepszych, jak to było w gimnazjum. Szkoła okazała się być dobrze zorganizowana, dzięki temu przychodzi się do niej z uśmiechem na twarzy.

Uczniowie często narzekają na nauczycieli. Zwykle mają pretensje o to, że są niesprawiedliwi lub że się na nas uwzięli. U nas było podobnie. Większość nauczycieli nie potrafiła



zapanować nad klasą. Prowadzone przez nich zajęcia były nudne i niezrozumiałe. W liceum całkowicie się to zmieniło.

Spotkaliśmy tu rzetelnych (nieraz aż za bardzo!) i przyjaznych profesorów. Dzięki nim i ich metodom lekcje geografii czy chemii nie są już wkuwaniem regulek na pamięć. Na języku polskim możemy wyczerpująco wypowiedzieć się na interesujący temat. Języki obce nie sprawiają już aż takich trudności.

W naszych gimnazjach nie zwracano uwagi na rozwój zainteresowań uczniów. Natomiast na Oszmiańskiej czynnie działa teatr, gdzie można zaprezentować swoje umiejętności aktorskie, wokalne i taneczne. Biorąc udział w zajęciach koła dziennikarskiego, przez chwilę można poczuć się jak prawdziwy dziennikarz, co jest wartościowe dla każdego młodego humanisty.

Problemem gimnazjalistów jest brak możliwości wyrażania własnych, często przyznam, kontrowersyjnych wypowiedzi o szkole czy przedmiotach. Miłym zaskoczeniem było dla nas odkrycie, że takie zasady nie obowiązują w Trzynastce. Jednak jak w każdej szkole jako uczniowie mamy wyznaczone granice, tyle że nie zacierają one naszych osobowości. Każdy jest inny i może mieć swoje zdanie.

Subkultury po raz pierwszy spotykają w gimnazjach. Każdemu znany jest odwieczny problem tego, kto ma rację – dres czy emo? Na takim tle dochodzi do obelg rzucanych wzajemnie przez

dwie strony, dlatego oszołomiła nas tolerancja stylów wobec siebie w tym liceum. Zastanowiło nas, jak ci ludzie żyją obok siebie. I jak zostaną przyjęte tu nasze skromne osoby. Odpowiedź nadeszły zadziwiająco szybko. Tutaj każdy zajmuje się swoimi sprawami!

Nikt nie musi się nikogo obawiać! Nie wiemy jeszcze, czy zależy to od dyrekcji czy dojrzałości licealistów. Nieważne. Ważne jest to, że zwykły dzień na Oszmiańskiej nie przyprawia nas o ból głowy i obawy, jak na nasze słowa zareagują inni.

Nasze oczekiwania, jeśli chodzi o liceum zostały spełnione. Cieszymy się, że to wszystko tak się potoczyło. Znaleźliśmy szkołę, w której możemy się rozwijać, gdzie życie nie jest już tak przytłaczające, a małe radości i smutki tworzą naszą małą historię. Myślimy, że po roku nauki możemy powiedzieć: Jesteśmy usatysfakcjonowani.





# Grupa Teatralna PUNKT czeka!

Dorota Gołaszewska

**Grupa Teatralna Punkt powstała w 2000 roku. Wspólne spotkania stanowią dla mnie możliwość nawiązania kontaktu z młodzieżą uzdolnioną artystycznie, która znajduje się w nowej – pozalekcyjnej sytuacji.**

Zajęcia te mobilizują do twórczych zachowań, umożliwiają wymianę poglądów na temat walorów estetycznych i artystycznych danego tworzywa słownego. Droga, jaką uczniowie pokonują podczas przygotowania przedstawienia, służy wypracowaniu umiejętności wyrażania własnych emocji, pomaga budować osobowość i uwrażliwia na odbiór sztuki. Zajęcia rozwijają wyobraźnię, samodzielność i kreatywność.

Formy i metody pracy:

- praca w grupie
- praca indywidualna nad rolą
- działalność językowa, plastyczna, warsztaty ruchowe i taneczne, warsztaty wokalnoinstrumentalne
- udział w konkursach międzyszkolnych
- udział w uroczystościach szkolnych



spektakl *Na pełnym morzu* Sławomira Mrożka

Za motto naszych spotkań przyjąłem słowa wielkiego teoretyka teatru, Eugenia Barby:

*Wszystko, co tworzysz, wszystko, co cię uwalnia i otrzymuje formę dzięki twojej pracy, jest także częścią życia i zasługuje na troskę i szacunek. Twoje działania wobec widzów powinny mieć moc płomienia ukrytego w rozpalonym do czerwoności żelazie, być jak krzyk. Tylko wtedy pozostaną żywe w zmysłach i pamięci twoich widzów. Nieważne, jakie osobiste i ukryte motywy przyprowadziły cię do teatru: skoro już wszedłeś w ten zawód, musisz odnaleźć sens, który rozciągając się poza twoją osobę, stawia cię twarzą w twarz z innymi. Jeśli bycie aktorem oznacza dla ciebie właśnie to, narodzi się nowy teatr, nowy warsztat i nowe relacje między tobą a widzami, którzy przyjdą na wieczorne przedstawienie, ponieważ cię potrzebują.*

## NASZE SUKCESY:

12.04.05 – II miejsce w XI Konkursie Zespołów Teatralnych im. Piotra Grabowskiego: *Maska 2005*.

Spektakl: **Pokolenia**

7.10.05 – III miejsce w IV Przeglądzie Teatralnym: *Teatralia 2005*. Spektakl: **Pięknie żyć**

28.11.06 – I miejsce w Ogólnolicealnym Przeglądzie Teatralnym: *Teatralia 2006*.

19.03.07 – I miejsce w XIII Międzyszkolnym Konkursie Zespołów Teatralnych: *Maska 2007*.

09.05.07 - I miejsce i zdobycie Złotego Ikaru w konkursie teatralnym: „*Melpomena w szkolnej ławce - Wiosenne Konfrontacje Dzieci i Młodzieży*” organizowanym przez Stołeczne Centrum Edukacji Artystycznej (Teatr Stara Prochownia)

9-11.11.2007 – IX Festiwal Teatralny Mały Azyl. Warsztaty aktorskie, ruchowe, komiksowe. Spektakl: **Opowieść z pestką** – wyróżnienie

29.11.2007 – II miejsce – Teatralia 2007.

9-12.09.08 – wyjazd do Kołobrzegu: udział w Ogólnopolskim Festiwalu Twórczości Z. Herberta: „Herbertiada 2008” (prezentacja spektaklu oraz udział w warsztatach z aktorami: Stanisławem Górką i Igo-rem Michalskim)

12.10.2008 – udział w koncercie: **Zostań z nami!** (koncert z udziałem aktorów i wokalistów). Scen. i reż. Roman Kołakowski. Plac Zamkowy. Bezpośrednia **ogólnopolska transmisja z koncertu: TVP1.**

**2008—Nagroda Główna Ministra Edukacji Narodowej** za prezentację spektaklu: *Z Hiobów w Konradyszaleni przez wielkość* podczas Ogólnopolskiego Festiwalu Teatralnego w Płocku – 2007 r.

21.11.08 – udział PUNKTU w Ogólnolicealnym Przeglądzie Teatralnym. *Teatralia 2008* – I miejsce

7.03.08 – Międzyszkolny Konkurs Teatralny *Maska 2008* – *Opowieść z pestką* - Grand Prix

25.04.08 – Konkurs Wojewódzki *Melpomena w szkolnej ławce*. *Opowieść z pestką* - II miejsce

14.06.08 – Ogólnopolski Festiwal Teatralny „*Heca 2008*” – spektakl: *Opowieść z pestką* – wyróżnienie

6.03.2009 - Grand Prix XV Konkursu: *Maska*

2009: spektakl **Mistrz i Małgorzata**

4-6.06.2009 – uczestnictwo w Ogólnopolskim Festiwalu Teatralnym *Heca 2009* w Płocku. Wyróżnienie: spektakl *Mistrz i Małgorzata*.

18.04.2010 – Międzyszkolny Konkurs Teatralny *Maska 2010*. II miejsce: spektakl **Skrzypek opętany**

24.04.2010 – Wojewódzki Festiwal Teatralny w Starej Prochowni - III miejsce: *Skrzypek opętany*, nominacja do udziału w Ogólnopolskim Festiwalu Teatralnym w Płocku

10-12.06.2010 – uczestnictwo w Ogólnopolskim Festiwalu Teatralnym *Heca 2010*. Wyróżnienie: *Skrzypek opętany*.

Oraz:

- występy na deskach Teatru **Rampa**
- udział w **filmie Targówek'44**
- udział w spektaklu *Kto Ty jesteś?* na deskach **Teatru Wielkiego** w Warszawie

# Miłość i śmierć w RAMPIE



Bogdan **Czyżkowski** (2e)  
Żaneta **Łapińska** (2e)

**PUNKT, grupa teatralna składająca się z uczniów i absolwentów warszawskiego XIII LO w teatrze Rampa uraczyła nas dwoma przedstawieniami: „Mistrzem i Małgorzatą” – laureatem Warszawskiego Ogólnolicealnego Przeglądu Teatralnego *Teatralia 2008* – oraz nowym projektem mimicznym, „Skrzypkiem Opętanym”.**

Zarówno pierwsze, jak i drugie widowisko wyreżyserowała Dorota Gołaszewska. Znakomicie ułożyła ciąg następujących po sobie bez niepotrzebnych urozmaiceń wydarzeń. Zapewniamy – nie ma tu nic nielogicznego, co mieszałoby nam w głowach i sprawiało, że będąc czujnymi, zgubimy wątek. Na szczególną uwagę zasługuje rewelacyjna gra aktorska, która nieraz wprawiła nas w zachwyt. Warto również wspomnieć o muzyce, która wprowadzała miły dreszczyk emocji i stanowiła ważny, choć niedominujący element sztuki. Znakomicie wpasował się on w fabułę. Raz naszych uszu dobiegała słodka baśniowa melodia, raz psychodeliczne dźwięki dające niemal narkotyczne ukojenie, bądź wzbudzające niepokonany lęk. To wszystko sprawiało, że aktorom łatwiej było wprowadzić widza w tajemniczy, nadprzyrodzony świat miłości i śmierci.

O tym właśnie świecie opowiada spektakl przedstawiający historię opętanego skrzypka i ceny, jaką musiał zapłacić za odegranie wysnzionej melodii. Opowieść na podstawie dramatu Bolesława Leśmiana została przedstawiona jedynie za pomocą komunikacji niewerbalnej. Aktorzy

PUNKT-u urozmaicili jednak projekt fragmentami wierszy Leśmiana, dzięki czemu wyraźniejsza stała się sytuacja głównego bohatera dramatu – Alaryela. Postać zniewolona realnością i zazdrością Chryzy próbuje odzyskać wolność i siłę twórczą za sprawą pięknej Rusałki, w rolę której znakomicie wcieliła się Paulina Wasikowska. Jednak nienawiść Chryzy sprawia, że nagle pojawiają się złe duchy (wśród nich zagadkowa Wiedźma wyraziście zagrana przez Joannę Piątek). W scenie tej istotne okazały się niebanalne kostiumy oraz ciekawa scenografia autorstwa Katarzyny Majcherek. Na jeszcze większą uwagę zasługuje przejmujący obraz śmierci Rusałki i cierpiącej Chryzy, która w końcu zdaje sobie sprawę z tego, jak wiele krzywd wyrządziła.

Wystawienie „Skrzypka Opętanego” z pewnością było dużym wyzwaniem, gdyż wszystkie emocje, uczucia i słowa musiały zostać przekazane jedynie za pomocą mowy ciała aktorów. Myślę, że znakomicie im się to udało. Stworzyli ciekawy, poniekąd tajemniczy klimat i przede wszystkim utrzymali go do końca trwania przedstawienia.





Odnieśliśmy także miłe wrażenie, podziwiając co najmniej dobrą scenografię. Ta półprzezroczysta tkanina odzwierciedlająca cienką granicę między realnością świata a marzeniami była ciekawym symbolem.

Jednak najbardziej spodobała nam się dynamiczna gra aktorska, która przecież ma decydujący wpływ na to, czy możemy mówić o sukcesie artystycznym, czy też kolejnym schematycznym, nużącym widowisku. „Skrzypek opętany” w interpretacji aktorów z Trzynastki zdecydowanie zasługuje na pierwsze miano, o czym świadczą gromkie brawa, którymi został nagrodzony.

Uznanie zdobyło także drugie widowisko PUNKT-u – „Mistrz i Małgorzata” – będące adaptacją powieści Michaiła Bułhakowa. Opiekun a zarazem reżyser przedstawień grupy znakomicie ułożyła logiczny ciąg wydarzeń. Cały spektakl składa się bowiem z początkowych i końcowych scen powieści, wydobywając przez to esencję fabularnego przekazu rosyjskiego pisarza. Ukazuje istotę najważniejszych w życiu wartości – wolności i prawdy. Dążąc do tych wartości, Małgorzata paktuje z diabłem, a piekło pomaga dobru odnieść zwycięstwo na świecie. Nieprzerwanie nad opowieścią unosi się motto zaczerpnięte z „Fausta”: *Jam częścią tej siły, która wiecznie zła pragnąc, wiecznie czyni dobro.*

W „Mistrzu i Małgorzacie” traci jednak swój sens tradycyjne pojęcie zła, ponieważ staje się ono jakoby odmianą dobra. Bułhakow twierdził, iż zło tkwi nie tyle w ludzkiej naturze, ile w systemie, któremu człowiek jest podporządkowany. Aktorzy PUNKT-u uzmysłowili nam to w prosty, a jednocześnie bardzo przekonujący sposób. Chcemy zwrócić szczególną uwagę na Wolanda i Behemota. Postacie szczególnie nas irytujące przez swoje dufne wypowiedzi i cudaczny sposób poruszania się. Może właśnie dlatego

a może przez nasze umiłowanie czarnych charakterów, uważamy je za najlepiej zagrane. Przy czym nie chcemy umniejszać talentu i gry innym aktorom, którzy według nas równie dobrze wywiązali się ze swych zadań.

Każdy ruch, każde niewielkie aktorskie posunięcie, zupełnie jak w grze w szachy, odgrywało istotną rolę i miało często nieprzewidziane konsekwencje. Spektakl dostarczył nam również finezyjnych doznań sensorycznych – mamy tu na myśli precyzyjnie dobraną muzykę oraz nastrojową grę światła i cienia. Ciekawym akcentem okazała się lekko abstrakcyjna scenografia przedstawiająca niejako „płynną”, „rozlewającą się” szachownicę otoczoną intensywną czerwienią symbolizującą siedzibę szatana i jego władzę.

Rekapitulując, możemy jedynie pogratulować grupie PUNKT stworzenia spektakli tak dopracowanych, że wprost zachęcają do zapoznania się z innymi owocami pracy młodych aktorów. Mieliśmy już zresztą przyjemność oglądać „Mistrza i Małgorzatę”, więc jesteśmy w stanie ocenić postęp z jakim rozwija się ta grupa. Z całą pewnością możemy stwierdzić, że jeśli tempo rozwoju i zaangażowanie osób tworzących PUNKT nie spadnie, za pewien czas będziemy mogli podziwiać przedstawie-



nia dumi Trzynastki regularnie.

Na razie jednak nie pozostaje nam nic innego, jak tylko polecić „Skrzyпка opętanego” oraz „Mistrza i Małgorzatę” każdemu, a w szczególności prawdziwym miłośnikom tak frapującej sztuki, jaką niewątpliwie jest teatr.

*Mistrz i Małgorzata* Michaił Bułhakow,  
*Skrzypek opętany* Bolesław Leśmian  
Reż. Dorota Golaszewska  
Teatr Rampa w Warszawie

BEZ TABU

# Jedyna taka szkoła!

Podręczniki w liceach to codzienność...

Ze szkolną rutyną zrywa, ceniona przez uczniów i nauczycieli w całej Polsce, seria podręczników „Wśród znaków kultury” autorstwa dwóch wybitnych polonistek XIII LO, metodyczek współpracujących z Wydziałem Polonistyki UW, Elżbiety Brandeburskiej i Barbary Wnuk-Gełczewskiej.

